

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE ZA ODRŽIVI EKONOMSKI RAST CRNE GORE KROZ UVOĐENJE KLASTERA ZA 2015. GODINU

- PREDLOG -

Maj 2015.

Sadržaj

I Strategija za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera, 2012-2016.godina	6
II Program državne pomoći za podršku razvoja klastera	7
III IPA projekat - Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera, 2014-2016.....	7
IV Prioriteti Akcionog plana za 2015. godinu	8
V Ulaganja u 2015. godini.....	8
VI Tabela Akcionog plana.....	10

I Strategija za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera, 2012-2016. godina

Strategija za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera, 2012-2016. usvojena je 2012. godine. Strategija predstavlja ključni dokument razvoja klastera u Crnoj Gori, kao jednog od instrumenata jačanja konkurentnosti privrede. Cjelokupan projekat izrade Strategije, a zatim i implementacije sproveden je u saradnji sa UN sistemom.

Strategija ima opšti cilj da doprinese ravnomjernijem regionalnom društveno-ekonomskom razvoju Crne Gore povećanjem konkurentnosti i kapaciteta zapošljavanja mikro, malih i srednjih preduzeća, kao i preduzetnika (naročito u manje razvijenim opštinama), obezbjeđujući da različiti ekonomski učesnici u zemlji jednako iskoriste prednosti koje proizilaze iz procesa evropskih integracija i daljeg otvaranja tržišta. Strategija je usmjerena na pružanje doprinosa u postizanju četiri glavna cilja koja proizilaze iz navedenog opšteg cilja Strategije, a istovremeno je usklađena i sa ciljevima drugih ključnih strateških dokumenata Vlade Crne Gore. U pitanju su sljedeći ciljevi: 1) povećanje izvoza, 2) lokalno porijeklo proizvoda i supstituciju uvoza, 3) otvaranje novih preduzeća i novih radnih mjesta i 4) zadržavanje nivoa zaposlenosti.

Da bi se ostvarila realizacija ključnih ciljeva Strategije tokog datog perioda od pet godina, odnosno da bi se izgradio kredibilan proces i podstakla spremnost za finansiranje planiranih aktivnosti, implementacija Strategije je podijeljena u 3 ključne faze:

- 1) Faza inkubacije u 2012. godini
- 2) Faza izgradnje kapaciteta u 2013. godini
- 3) Faza pune primjene Strategije u periodu 2014-2016. godina

Prilikom izrade Strategije urađen je i Akcioni plan za 2012. i 2013. godinu, uz indikativni Akcioni plan za period 2014-2016. godina. Obzirom da 2015. godina podrazumijeva fazu pune primjene Strategije, indikativni Akcioni plan 2014-2016, izrađen i donešen 2012. godine potrebno je ažurirati. Cilj ažuriranja, tj. izrade novog Akcionog plana je jačanje implementacije predmetne Strategije.

Ministarstvo ekonomije od 2012. godine intenzivno radi na implementaciji Strategije. Dosadašnji rezultati ogledaju se u upoznavanju privrednih subjekata sa konceptom klastera i posebno benefitima koji se mogu postići zajedničkim djelovanjem privrednih subjekata. U periodu 2012-2013. godina rađeno je sa 6 pilot klastera. Takođe, sproveden je niz aktivnosti sa državnim

institucijama i organizacijam u cilju jačanja njihovih kapaciteta kako bi se unaprijedila spremnost za podršku u fazi pune primjene Strategije.

II Program državne pomoći za podršku razvoja klastera

Od 2012. godine Ministarstvo ekonomije u cilju implementacije Strategije realizuje program državne pomoći - Program podsticanja razvoja klastera u Sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama Crne Gore za period 2012-2016. godina. Cilj Programa je finansijska podrška za preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća koji su dio klastera, radi prevazilaženja „uskih grla“ u poslovanju kroz nabavku proizvodne opreme, a zasnovana je na principu refundacije (povraćaja dijela troškova). Odobrena pomoć od strane Ministarstva ekonomije je do 70% nabavne vrijednosti opreme za klaster koji čine preduzetnici, mikro i mala preduzeća, odnosno do 60% nabavne vrijednosti opereme za klaster u kojem je i srednje preduzeće, a iznosila je najviše do 7.000 EUR po jednom aplikantu u 2012. i 2013. godini, dok je maksimalan iznos pomoći u 2014. godini povećan na 10.000 EUR. Od 2014. godine Program je proširen i preimenovan u Program podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori do kraja 2016. godine, tako da aplikanti mogu biti klasteri sa cijele teritorije Crne Gore.

III IPA projekat - Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera, 2014-2016.

Početkom faze pune primjene Strategije, odnosno od 2014. godine Ministarstvo ekonomije je korisnik projekta Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera, koji se finansira iz IPA fondova, a kofinansira i implementira Organizacija Ujedinjenih nacija za industrijski razvoj (UNIDO) u saradnji sa Organizacijom Ujedinjenih nacija za razvoj u Crnoj Gori (UNDP). Cilj projekta je jačanje konkurentnosti privrednih subjekata kroz unapređenje saradnje u okviru klastera, samim tim i jačanje njihove pozicije na tržištu. Projektom se tehnički podržavaju 4 klastera. Pored toga, u okviru projekta izrađene su dvije studije – Studija o mogućnostima finansiranja inicijativa zasnovanih na klasterima u Crnoj Gori i Studija o pravnom okviru klastera u Crnoj Gori, organizovane su studijeske posjete, manifestacije u cilju promocije proizvoda klastera, obezbijeđeno učešće na sajmovima i održane obuke za predstavnike selektovanih lokalnih samouprava u cilju jačanja njihovih kapaciteta za podršku klasterima. Planirane aktivnosti u 2015. godini u okviru projekta navedene su u tabeli Akcionog plana u nastavku.

Ukupna vrijednost projekta je 525.000 EUR, od čega je budžet za 2015. godinu 194.341 EUR. Međutim, vrijednost aktivnosti koje će se realizovati u okviru projekta, prikazanih u tabeli Akcionog plana, je 100.500 EUR, dok preostali dio budžeta za 2015. godinu (93.841 EUR), pojedinačno po aktivnostima trenutno nije moguće prikazati.

IV Prioriteti Akcionog plana za 2015. godinu

Akциони plan koncipiran je iz 3 prioriteta:

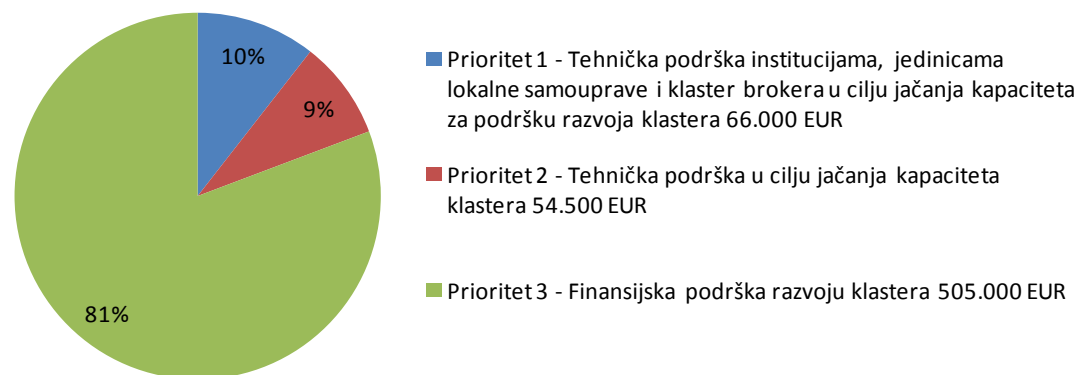
1. Tehnička podrška institucijama, jedinicama lokalne samouprave i klaster brokera u cilju jačanja kapaciteta za podršku razvoja klastera
2. Tehnička podrška u cilju jačanja kapaciteta klastera
3. Finansijska podrška razvoju klastera

U okviru navedenih prioriteta dalje su definisane mjere prema kojima su razvrstane aktivnosti čija je realizacija planirana u 2015. godini. Skoro sve aktivnosti tehničke podrške dio su IPA projekta Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera 2014-2016, dok se finansijska podrška razvoja klastera odnosi na programe državne pomoći Ministarstva ekonomije i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i kreditnu liniju Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. u okviru koje će se podrška Ministarstva ekonomije odnositi na subvencionisanje kamatne stope.

V Ulaganja u 2015. godini

Za implementaciju Strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera 2012-2016, u 2015. godini planirane su aktivnosti ukupne vrijednosti 719.341 EUR. Za tehničku podršku u okviru dva prioriteta – 1. Tehnička podrška institucijama, jedinicama lokalne samouprave i klaster brokera i 2. Tehnička podrška u cilju jačanja kapaciteta klastera, planirano je 214.341 EUR, dok raspoloživa sredstva za finansijsku podršku u okviru prioriteta broj 3 - Finansijska podrška razvoju klastera, iznose 505.000 EUR. Struktura ulaganja prema definisanim prioritetima predstvaljana je u nastavku:

Grafik br. 1: Struktura ulaganja u 2015. godini za realizaciju Strategije prema prioritetima

Kao što je prikazano, manji procenat sredstava odnosi se za realizaciju tehničke podrške institucijama, jedinicama lokalne samouprave i klaster brokerima u cilju jačanja kapaciteta za podršku razvoja klastera i direktno klasterima, ali za ovu vrstu pomoći u pitanju su ipak značajna sredstva. Ukoliko se predstavljenom iznosu od 120.500 EUR, doda i 93.841 EUR iz budžeta IPA projekat (koji nije bilo moguće u ovoj fazi prikazati u Akcioni plan), za tehničku podršku će biti opredijeljeno 214.341 EUR, što je 29,8% ukupnih sredstava za realizaciju Strategije u 2015. godini. Na drugoj strani, klasterima će za finansijsku podršku na raspolaganju biti 505.000 EUR, odnosno 70,2% ukupnih sredstava.

Kada je riječ o izvorima sredstava, skoro kompletna tehnička podrška biće realizovana sredstvima EU, odnosno implementacijom aktivnosti IPA projekta Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera 2014-2016, uz jednu aktivnost koja će se finansirati iz fonda Češke (Czech Trust Fund). Izvor sredstva za finansijsku podršku razvoja klastera je Budžet Crne Gore - tri programa državne pomoći Ministarstva ekonomije (od kojih se jedan realizuje u saradnji sa Investiciono razvojnim fondom Crne Gore A.D.) i jedan program Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja (Agrobudžet).

VI Tabela Akcionog plana

Prioritet 1: Tehnička podrška institucijama, jedinicama lokalne samouprave i klaster brokerima u cilju jačanja kapaciteta za podršku razvoja klastera							
Mjere	Aktivnosti	Planirana sredstva u 2015. u EUR	Izvori finansiranja		Indikatori	Vremenski okvir (faza realizacije)	Nadležna institucija
			Državni budžet	Ostalo			
1.1. Jačanje kapaciteta Ministarstva ekonomije	Studija o različitim modalitetima za finansiranje klaster inicijativa	3.500 EUR		EU, UNIDO	• 1 Studija pripremljena	Q1	MEK, UNIDO
1.2. Jačanja kapaciteta jedinica lokalne samouprave i institucija podrške	Organizovanje događaja za podizanje svijesti o važnosti klastera	3.500 EUR		EU, UNIDO	• Broj prisutnih (najmanje 20 članova iz 12 različitih institucija)	Q2	MEK, UNIDO
	Tehnička pomoć jedinicama lokalne samouprave u razvoju projektnih prijedloga u skladu sa njihovim strateškim planovima razvoja	≈10.000 EUR		EU, UNIDO	• 7 projektnih prijedloga razvijeno, 5 projekata opštinske saradnje i 2 projekta međuopštinske saradnje	Q1-Q4	MEK, UNDP
	Organizovanje studijske posjete za predstavnike Ministarstva ekonomije i jedinice lokalne samouprave Mađarskoj	≈25.000 EUR		EU, UNIDO	• Broj učesnika studijskog putovanja	Q1	MEK, UNDP
	Organizovanje studijske posjete za predstavnike Ministarstva ekonomije i jedinice lokalne samouprave Češkoj Republici	≈20.000 EUR		Czech Trust Fund, UNDP	Broj učesnika studijskog putovanja	Q3	MEK, UNDP

1.3. Jačanja kapaciteta klaster brokera	Organizovanje treninga za nove klaster brokere	2.000 EUR		EU, UNIDO	• Broj polaznika osposobljeno o načinu razvoja i upravljanja klasterima (10)	Q1	MEK, UNIDO
	Izrada i distribucija vodiča za razvoj klastera	2.000 EUR		EU, UNIDO	• Broj izrađenih vodiča	Q1	MEK, UNIDO
Ukupno Prioritet 1		66.000 EUR	Izvor sredstava: EU i Czech Trust Fund				
Prioritet 2: Tehnička podrška u cilju jačanja kapaciteta klastera (Podrška se odnosi na četiri klastera selektovana projektom Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera, 2014-2016.)							
Mjere	Aktivnosti	Planirana sredstva u 2015. u EUR	Izvori finansiranja		Indikatori	Vremenski okvir (faza realizacije)	Nadležna institucija
			Državni budžet	Ostalo			
2.1. Jačanje konkurentnosti i tržišnog pristupa klastera	Obezbeđivanje učešća na sajmu hrane u Budvi od 12-14. marta za Klaster proizvođača vina, Klaster maslinovog ulja i Klaster uzgajivača pastrmke	3.000 EUR		EU, UNIDO	• Broj upostavljenih poslovnih kontakata (10)		MEK, UNIDO
	Organizovanje prodajnog događaja za privredne subjekte iz klastera u šoping molu „Mall of Montenegro“	700 EUR		EU, UNIDO	• Iznos ostvarenog prometa • Broj objavljenih informacija u medijima o događaju	Q3	MEK, UNIDO
	Razvoj promotivnih materijala za 4 selektovana klastera	2.000 EUR		EU, UNIDO	• Broj promotivnih materijala • A0 liflet	Q2	MEK, UNIDO
	Podrška u kupovini zajedničkih potrošnih materijala, zajedničkom učestvovanju na	N/A		EU, UNIDO	• posjete kompanijama iz klastera dvosedmično	na zahtjev kompanije	MEK, UNIDO

	sajmovima, zajedničkim marketing aktivnostima						
	Organizovanje prodajno-promocionog događaja u šoping molu „Delta City“	1.200 EUR		EU, UNIDO	- Iznos ostvarenog prometa - Broj objavljenjih informacija u medijima o događaju	Q2	MEK, UNIDO
	Razvoj dugoročnih marketing strategija za selektovane klastera	1.800 EUR		EU, UNIDO	Razvijene 4 dugoročne marketing strategije	Q1	MEK, UNIDO
	Organizovanje marketing treninga za 4 selektovana klastera	1.800 EUR		EU, UNIDO	Broj osposobljenih kompanija u definisanju sopstvene marketing strategije (20)	Q1	MEK, UNIDO
	Razvoj web-sajtova za 4 selektovana klastera	14.000 EUR		EU, UNIDO	4 web sajta razvijena - Broj osposobljenih osobe za upravljanje i održavanje web-sajtova (2)	Q3	MEK, UNIDO
	Razviti i operacioalizovati klaster web-platformu - Cluster observatory	10.000 EUR		EU, UNIDO	Klaster observatorijum osposobljen	Q3	MEK, UNIDO
	Identifikacija starosti stabala maslina (identifikacija starosti, mapiranje, sertifikovanje) Istambulski univerzitet	20.000 EUR		EU, UNIDO	Ages of 50 pilot trees identified	Q1	MEK, UNIDO
Ukupno Prioritet 2		54.500 EUR	Izvor sredstava: EU				

Prioritet 3: Finansijska podrška razvoju klastera							
Mjere	Aktivnosti	Planirana sredstva u 2015. u EUR	Izvori finansiranja		Indikatori	Vremenski okvir (faza realizacije)	Nadležna institucija
			Državni budžet	Ostalo			
3.1. Realizacija programa i kreditnih linija za podršku razvoja klastera	Program podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori do kraja 2016. godine	50.000 EUR	✓		• Broj odobrenih aplikacija/ podržanih klastera/ privrednih subjekata u klasterima	2015.	MEK
	Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016.	100.000 EUR	✓		• Broj odobrenih aplikacija/ podržanih privrednih subjekata	2015.	MEK
	Program povećanja stepena finalizacije proizvodnje u privrednim društvima za period 2015-2020. godine	55.000	✓		• Broj odobrenih aplikacija/ podržanih privrednih subjekata	2015.	MEK, IRF
	Podrška jačanju otkupne mreže mlijeka (u cilju stvaranja klastera)	300.000	✓		• Broj odobrenih premija/ formiranih klastera	2015.	MPRR
Ukupno Prioritet 3		505.000 EUR	Izvor sredstava: državni budžet				